

**AZ OSZTÁLYOZÓ VIZSGA TANTÁRGYANKÉNTI,
ÉVFOLYAMONKÉNTI KÖVETELMÉNYEI**
2020-as NAT alapján
**SZILVÁSI ÁLTALÁNOS ISKOLA FELSŐSZILVÁSI ÁLTALÁNOS
ISKOLÁJA**

Intézményünkben osztályozó vizsgát tesznek azok a tanulók, akik arra jelentkeznek, illetve akik számára a tagintézmény-vezető határozata előírja.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Vizsgaleírások:

Alsó tagozat

Tantárgy	Vizsgarész típus		
	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	*	*	
Magyar irodalom	*	*	
Matematika	*		
Német nemzetiségi nyelv	* (kivéve 1. o.)	*	
Német népismeret		*	
Német idegennyelv 4.-évfolyamtól	*	*	
Környezetismeret		*	
Etika/hit-és erkölcstan		*	
Vizuális kultúra			*
Ének-zene		*	
Technika és tervezés		*	*
Testnevelés			*
Digitális kultúra			*

Felső tagozat

Tantárgy	Vizsgarész típus		
	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	*	*	
Magyar irodalom	*	*	
Dráma és színház		*	
Német nemzetiségi nyelv	*	*	

Német népismeret		*	
Német idegennyelv	*	*	
Matematika	*		
Történelem		*	
Etika/ hit –és erkölcsstan		*	
Természettudomány		*	
Fizika	*		
Kémia	*		
Biológia		*	
Földrajz	*	*	
Digitális kultúra			*
Ének-zene		*	
Vizuális kultúra			*
Technika és tervezés		*	*
Testnevelés			*
Hon-és népismeret		*	
Állampogári ismeretek		*	

Az osztályozó vizsga követelményrendszere az alsó tagozaton.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

Olvasás

- a szóbeli és az írásos kommunikációban a megértés pontosságának és a kifejezés érthetőségi szintjének emelése. A környezettel való nyelvi kapcsolattartás biztonságának elősegítése.
- az olvasás jelrendszerének elsajátítása, a dekódolási képesség kialakítása.
- az irodalmi alkotások befogadásának megalapozása.
- a műélvezet fejlesztése a beleélés, a képzelet, a játék, a ritmus és a zene révén.
- elemi irodalmi ismeretek elsajátítása tapasztalati úton (pl. vers, mondóka, mese, szereplő).
- a tanulás eszközeinek és az eszközök használatának megismerése, gyakorlása, elemi tanulási szokások kialakítása. Fonéमतudatosság, hallás fejlesztése.

- az iskolai tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók, alapvető képességek célirányos fejlesztése (pl. a figyelem tudatossága, tartóssága; feladattudat; a kiválasztási képessége; differenciált látási és hallási megfigyelések; mozgáskoordináció; finommozgások).

MAGYAR NYELV

- az írás jelrendszerének differenciált elsajátítása.
- a helyes írásszokások kialakítása az egyéni képességek különbségei figyelembevételével.
- az írástechnika és a rendezett kézírás megalapozása, fejlesztése.
- az elsajátított új nyelvhasználati módok készségeinek továbbfejlesztése: az írásmozgások automatizmusainak és az íráshoz kapcsolódó helyes szokásoknak a megerősítése.
- a tanulási képesség mint az életkori sajátosságoknak megfelelő megismerési, élményszerzési folyamatnak, a játékos tanulás képességének támogatása, fejlesztése

2. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

Olvasás

A tanuló képes legyen

- ismert típusú írott utasítások megértésére, végrehajtására;
- kérdésekre adott válaszok értelmes megfogalmazására;
- szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasására: legalább a szavak egyben tartásával;
- olvasmányok tartalmának elmondására tanítói kérdésekre;
- tartalmilag tisztázott és megértett szöveg felkészülés utáni felolvasására. A felolvasott szöveg mondatokra tagolására: szünettartás, levegővétel;
- 8-10 soros, a tanulóknak ismert témájú szöveg önálló megismerésére, megértésének igazolására kérdések megválaszolásával;

MAGYAR NYELV

- az ábécérend ismeretére,
- hosszú magán- és mássalhangzók jelölésére írásban;
- rövid szavak hibátlan lejegyzésére tollbamondással;
- a j hang biztos jelölésére 20 – a tanulók által gyakran használt – szótőben;
- a mondatok nagybetűvel való kezdésére, szavakra tagolására
- a szavak elválasztására a szótagolás szabályai szerint.

3. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

Olvasás

A tanuló képes legyen

- egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondására néhány összefüggő mondattal;

- a témával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazására;
- ismert feladattípusok utasításának önálló megértésére, elvégzésére
- fél oldal terjedelmű ismeretterjesztő vagy szépirodalmi olvasmány önálló (néma) olvasására, a szövegértés bizonyítására feladatok megoldásával;
- ismert szöveg felkészülés utáni érthető, tagolt felolvasására: a szószerkezetek egyben tartásával;

MAGYAR NYELV

Nyelvtan

- cselekvést, történet, létezés kifejező igék, főnevek fölismerésére és szófajának megnevezésére;
- a többes szám kifejezésének fölismerésére;
- a tanult tulajdonnevek nagybetűvel való kezdésére;
- a magán-és mássalhangzók időtartamának helyes jelölésére a begyakorolt esetekben;
- a j hang helyes jelölésére a tanult szófajokban
- egyszerű szavak elválasztására önállóan;
- ismerje fel a különböző fajtájú mondatokat, helyesen alkalmazza a mondatvégi írásjeleket

Fogalmazás

- hat-nyolc értelmes, összefüggő mondat írására megadott vagy választott témáról;
- az időrend megtartására események leírásakor;
- a szöveg mondatokra tagolására; a mondatkezdés és -zárás helyes jelölésével;

4. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

Olvasás

A tanuló képes legyen

- feladatok utasításainak önálló értelmezésére, végrehajtására;
- előzetes felkészülés után: szöveghű, folyamatos, a tartalmat kifejező felolvasásra;
- olvasmányok tartalmának elmondására néhány összefüggő, értelmes mondattal;
- egy-másfél oldal terjedelmű, az életkornak megfelelő szöveg önálló (néma) olvasására, a szövegértés bizonyítására egyszerű feladatok megoldásával;
- legnagyobb költőink, íróink nevének és a tőlük olvasott művek címének, témájának megjegyzésére;

MAGYAR NYELV

Nyelvtan

- az ábécérend ismeretére;
- hangok időtartamának jelölésére a begyakorolt esetekben;
- a j hang betűjelének helyes megválasztására;
- a mondat és a tulajdonnevek tanult eseteinek nagybetűs kezdésére;
- a múlt idő jelének helyes használatára;
- az igekötő és az ige leírására, ha az igekötő közvetlenül a hozzá tartozó ige előtt vagy után áll;
- a melléknév, a számnév fokozott alakjának helyes írásmódjára;
- a keltezés egyszerű alakjának írására;
- szavak elválasztására,
- szavak csoportosítására a tanult szófajok szerint;
- a tanult szófajok toldalékos alakjainak írására;
- a mondatfajta megnevezésére, a mondatvégi írásjelük helyes megválasztására

Fogalmazás

– közös előkészítés után 6-8 összefüggő mondat terjedelmű írásbeli fogalmazás készítésére a megadott témáról: elbeszélés, leírás vagy levél;

NÉMET NEMZETISÉGI NYELV

1. évfolyam

- A következő témakörök alapszókincsének ismerete: család, családtag, test, testápolás, hobbi, születésnap, élelmiszer, étkezés, ünnep, iskola, tantárgy, osztály, falu, város, lakás, vásárlás, jármű.

-Alapkommunikáció területén jártas legyen a köszönést, megszólítást, kérést, köszönetnyilvánítást, bemutatkozást illetően.

2. évfolyam

- Német betűk írása, olvasása.

- Helyesírás, helyes kiejtés

- szövegek olvasása, fordítása

- Tőszámnevek 1-től 100-ig.

- Nyelvtan: határozott és határozatlan névelők, személyes névmások, egyes szám, többes szám

- „Ki, mi, hol?”kérdőszavak ismerete. Szótárfüzet használatának bevezetése.

3. évfolyam

- Az órán elhangzó egyszerű utasítások megértése

- Információk kiemelése a szövegből kérdések alapján

- Szövegfeldolgozás tanári segítséggel

- Olvasott szöveg egyszerű dramatizálása

- Képes legyen önellenőrzésre, képes legyen a szókincset önállóan gyakorolni

- Tudjon néhány mondókát, verset kívülről elmondani

- Ismerje a jelen idejű igeragozás alapjait

4. évfolyam

- Képes legyen képekről szóban mondatokat alkotni, tanári kérdésekre reagálni, rövid párbeszédet folytatni, egyetértést, elutasítást egyszerűen kifejezni
- A megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmazása a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban
- Az igeidők (jelen és a befejezett múlt idő) használata beszédben és írásban
- Szósorok, mondatok írása másolással, tollbamondás után, emlékezetből

5. évfolyam

- A tanult szövegek olvasása, fordítása
- Nyelvtan: az ige, felszólítás, elbeszélő múlt, közel múlt, a főnév tárgy- és részesesetben
- A leggyakoribb előjárósók
- A módbeli segédigék jelen ideje
- Mondatalkotás szavakból.
- Irányított beszéd folytatása tanári segítséggel

6. évfolyam

- A hallás utáni szövegértés gyakorlatának kialakítása
- Hétköznapi helyzetekben a közlést egyszerű, érthető mondatokban kifejezni
- Szövegeket röviden összefoglalni
- Elemi udvariassági formákat használni
- Képeket egyszerű nyelvi eszközökkel leírni
- Egyszerű ismeretterjesztő szövegeket értelmezni
- Párbeszédet megfogalmazni, előadni
- Rövid történetek dramatizálása
- Egyszerű irodalmi művek előadása
- Nyelvtan: szófajok biztos felismerése
- Igeidők helyes használata
- A főnév eseteinek használata
- Lokális előjárósók alkalmazása
- Az alapvető helyesírási szabályok megismerése

- Önálló hibajavítás segédeszközök használatával

7. osztály

- Önálló szövegfeldolgozás
- Az olvasott szöveg tartalmának, összefüggéseinek felismerése
- Lényegi megállapításokat a szövegből kiemelni
- Hallott szöveget reprodukálni
- Egyszerű ismeretterjesztő szöveget értelmezni
- Prezentáció összeállítása, bemutatása
- Német nyelvű tartalmakat magyarul összefoglalni
- Szófajok biztos felismerése. Az igeidők helyes használata
- Melléknév fokozása, ragozása
- A szövegértelmezésben való jártasság

8. évfolyam

- Kultúrált véleménynyilvánítás
- Szövegfeldolgozás a szövegfajtának megfelelően
- Adatkeresési technikák alkalmazása
- Saját véleményt megfogalmazni
- Eseményekről beszámolni
- Önálló szövegeket alkotni
- Kétnyelvű szótárakat önállóan alkalmazni
- A beszélő és a hallgató szerepét váltogatni
- Célzott kérdéseket feltenni
- Alárendelő, mellérendelő mondatokat ismerni, használni
- Biztos helyesírással írni

NÉMET NÉPISMERET

1. évfolyam

- A családtagok megnevezése
- A helyet meghatározó kifejezések ismerete
- Tevékenységek a mindennapokban
- Az otthon és közvetlen környezetének megnevezése
- A környezethez kapcsolódó állatok és növények megnevezése
- Régi és mai közlekedési eszközök megnevezése
- A parasztudvar állatainak megnevezése
- A mindennapi élettel kapcsolatos kifejezések ismerete
- A parasztház részeinek ismerete
- A karácsonyi és húsvéti ünnepkör és ezzel kapcsolatos kifejezések ismerete
- Egy újévi köszöntő, egy kiszámoló, egy mondóka, egy gyermekdal ismerete

2. évfolyam

- Az alapvető családi és rokoni kapcsolatok ismerete
- Családfa elkészítése
- Személyek leírása képek alapján
- Az otthon leírása.
- Kerti és szántóföldi növények megnevezése
- Régi közlekedési eszközök megnevezése és összehasonlítása a maival
- A parasztudvar állatainak gondozása, felhasználása
- A városi élet alapvető kifejezéseinek ismerete
- A parasztház berendezési tárgyainak ismerete
- A terményháladási ünnepe és hozzá kapcsolódó szokások ismerete
- Egy gyermekdal, egy mondóka, egy kiszámoló, egy körjáték ismerete

3. évfolyam

- A család szerepének ismerete
- A családdal kapcsolatos egyszerű kérdések megválaszolása
- Kisgyerekek hétköznapi és ünnepi viseletének ismerete
- Egy német falu szerkezetének ismerete
- 3 alapvető gyógynövény ismerete
- Naptári év néhány hagyományának ismerete
- A konyhai eszközök ismerete

- Legalább két dalos körjáték ismerete

4. évfolyam

- A régi és a mai családok összehasonlítása
- A régi és a mai gyermekek életének összehasonlítása
- Régi utcanevek és fontosabb épületek megnevezése
- Néhány népi gyógymód ismerete
- A naptári év és a családi ünnepkör ismerete
- Legalább kettő hagyományos étel ismerete
- Egy egyszerű tánc lépéseinek ismerete
- Memoriter: egy gyerekvers
- Legalább három régi mesterség megnevezése

5. évfolyam

- Családi, rokoni viszonyok ismerete
- Családfa készítése
- Lakodalmi népszokások ismerete
- A régi és mai iskola és osztályterem ismerete
- Két régi mesterség, anyagok, eszközök ismerete
- A magyarországi német falu ismerete
- Az egyházi év ünnepeinek ismerete
- A búcsú népszokásainak ismerete
- Egy népdal ismerete
- Egy rövid gyermekvers ismerete
- A „Neue Zeitung” ismerete

6. évfolyam

- Tágabb rokoni és emberi kapcsolatok megnevezése
- A lakodalmi népszokás menetének ismerete
- A régi tanítás összehasonlítása a maival
- Három régi mesterség ismerete
- Településformák ismerete

- Az egyházi év ismerete
- Egyszerű tánclépések ismerete
- Egy népdal és egy gyermekvers ismerete

7. évfolyam

- Népviseleti ruhadarabok megnevezése
- Magyarország németek lakta területeinek ismerete
- A „paraszti év” feladatainak ismerete
- Legalább egy népi gyógymód ismerete
- A mindennapok és az ünnepnapok étkezési szokásainak ismerete
- Az egyházi év ünnepeinek ismerete
- Helyi német szervezetek ismerete
- A magyarországi németek szimbólumainak ismerete
- Néhány hazai nyelvjárás jellemzőinek ismerete
- Egy magyarországi német író vagy költő életének ismerete

8. évfolyam

- Két baranyai népviselet ismerete
- A németek betelepítésével kapcsolatos helyismeret (térkép)
- A paraszti munka lépéseinek, eszközeinek ismerete
- Gyógyításra használt eszközöknek és alkalmazásuknak ismerete
- Két nemzetiségi étel elkészítésének ismerete
- A karácsonyi és húsvéti ünnepkör hagyományainak részletes ismerete
- A magyarországi németek szervezeteinek ismerete
- A hazai németiség történetének ismerete
- A nyelvtudás előnyeinek ismerete
- Egy magyarországi német alkotó életútjának

NÉMET MINT IDEGEN NYELV

Alsó tagozat

4. évfolyam

- A következő témakörök alapszókincsének ismerete:

köszönések, bemutatkozás, hogyan kifejezése, tőszámnevek 1-től 100-ig, családtagok, egyszerű melléknevek, lakás, bútorok

- Nyelvtan: határozott és határozatlan névelők, személyes névmások, egyes szám, többes szám. „Ki, mi?” kérdőszavak ismerete. Szótárfüzet helyes használata.

Továbbhaladás feltételei:

- Az órán elhangzó egyszerű utasítások megértése. Információk kiemelése a szövegből kérdések alapján.

- Német betűk írása, olvasása.

- Helyesírás, helyes kiejtés, egyszerű szövegek olvasása, fordítása. Szövegfeldolgozás tanári segítséggel. Tudjon néhány mondókát, verset kívülről elmondani.

Felső tagozat

5. évfolyam

- A következő témakörök alapszókincsének ismerete:

háziállatok, a hét napjai, iskola, tanszerek, tantárgyak, órarend, ételek-italok, étkezés, napirend, ünnepek

- Nyelvtan: a főnevek tárgy esetének használata (határozott és határozatlan névelővel), az ige jelen idejű ragozása (szabályos igék), néhány elöljárószó használata

Továbbhaladás feltételei:

- Az órán elhangzó egyszerű utasítások megértése.

- Információk kiemelése a szövegből kérdések alapján.

- Legyen a témakörökhöz kapcsolódó alapszókincs birtokában.

- Legyen képes szövegek feldolgozására tanári segítséggel.

- Tudjon néhány mondókát, verset kívülről elmondani.

6. évfolyam

- A következő témakörök alapszókincsének ismerete: iskolai tevékenységek, tanári utasítások, iskolaépület, vadállatok, évszakok, hónapok, ünnepnapok, dátum kifejezése, születésnap, sorszámnevek, évszámok

- Nyelvtan:

az ige jelen idejű ragozása (szabálytalan és elválló igekötős igék), felszólító mód képzése, a melléknevek fokozása, sorszámnevek képzése, elöljárószavak

Továbbhaladás feltételei:

- Ismerje fel a német nyelvű egyszerű tanári utasításokat, tudja az óra menetét követni.
- Képes legyen tanári kérdésekre reagálni.
- Legyen a témakörökhöz kapcsolódó alapszókincs birtokában.
- Legyen képes a megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmazására a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban.

7. évfolyam

- A következő témakörök alapszókincsének ismerete:

időjárás, emberi külső tulajdonságok, ruházat, vásárlás, betegségek, orvosnál, egészséges életmód, országok, nyelvek, utazás, város, üzletek, közlekedési eszközök

- Nyelvtan: az ige múlt idejű ragozása (Perfekt), időhatározó szavak az összetett mondatban, legfontosabb kötőszavak. Az igeidők használata beszédben és írásban. Mondatalkotás szavakból.

Továbbhaladás feltételei:

- A hallás utáni szövegértés gyakorlatának kialakítása.
- Önálló szövegfeldolgozás.
- Elemi udvariassági formák használata.
- Képek egyszerű nyelvi eszközökkel történő leírása.
- Párbeszédek megfogalmazása, előadása.
- Legyen a témakörökhöz kapcsolódó alapszókincs birtokában.
- Legyen képes lényegi megállapítások szövegből való kiemelésére, hallott szöveg reprodukálására.

- Tudjon értelmezni egyszerű ismeretterjesztő szöveget. Legyen képes német nyelvű tartalmak magyarul történő összefoglalására.

8. évfolyam

- A következő témakörök alapszókincsének ismerete: lakberendezés, emberi belső tulajdonságok, emberi kapcsolatok, országismeret (DACHL), foglalkozások, jövőbeli tervek

Nyelvtan: elöljárószavak hol és hová kérdésre, múlt idő (Imperfekt) ismerete, jövő idő használata, összetett mondatok alkalmazása

Továbbhaladás feltételei:

- Legyen a témakörökhöz kapcsolódó alapszókincs birtokában.
- Legyen birtokában a német nyelvű országok néhány jellemzőjével, fontosabb városokkal, nevezetességekkel.
- Képes legyen kultúrált véleménynyilvánításra.
- Legyen képes összetettebb szövegek feldolgozására.
- Képes legyen adatkeresési technikák alkalmazására.
- Tudjon önállóan szövegeket alkotni.
- Tudjon kétnyelvű szótárakat önállóan alkalmazni.
- Képes legyen alárendelő, mellérendelő mondatokat használni.
- Tudjon rövid párbeszédet folytatni, egyetértést, elutasítást egyszerűen kifejezni.

MATEMATIKA

1. évfolyam

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez;
- folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
- azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;

- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban.
- megszámlál és leszámol a 20-as számkörben; oda-vissza számlálás
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés
- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban, a 20-as számkörben;
- megnevezi a 20-as számkör számainak egyes, szomszédjait
- érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 20-ig.
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömeg mérés szabványegységei közül a következőket: m; l; kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai pénzcímleteket 20-as számkörben;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- fejben pontosan összead és kivon a 20-as számkörben;
- különbséget tesz testek és síkidomok között;
- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot;
- tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;

- elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
- felismer kapcsolatot elempárok, elemhármak tagjai között;

2. évfolyam

- halmazábrán elhelyez elemeket adott címkék szerint;
- talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelem szerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
- sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;
- két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;
- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.
- az értelmezett problémát megoldja;
- a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- egy- és többszemélyes logikai játékban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik.
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- megszámlál és leszámol; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 100-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százakkal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újra becsléssel.
- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;

- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 100-as számkörben;
- megnevezi a 100-es számkör számainak egyes, tízes szomszédjait, tízesekre kerekített értékét.
- érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, százask, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- ismert a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.
- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzele van a mértékegységek nagyságáról;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai pénzcímleteket 100-as számkörben;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát.
- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit.
- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- fejben pontosan számol a 100-es számkörben a számok 10-zel, történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor.
- elvégzi a feladathoz szükséges ésszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- testeket épít élekből, lapokból; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;

- alaklemez, vonalzót használ alkotáskor;
- különbséget tesz testek és síkidomok között; kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket.
- megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltoló képét;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.
- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.
- megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhöz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
- szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármakat;
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;

3. évfolyam

- Adott tulajdonságú elemeket halmazba rendez.
- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait felismeri, megnevezi.
- Eldönti, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- Értelmeszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat.
- Megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
- Helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket.
- Értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt.
- Szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével.
- Megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat.
- Választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre.
- Vizsgálja az eredmény realitását.
- 1000-es számkörben írja, kiolvassa a számokat.

- Nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket 1000-es számkörben.
- Megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, 1 000-es számkörben.
- Megnevezi az 1 000-es számkör számainak egyes, tízes, százaz, szomszédjait, tízesekre, százazokra, kerekített értékét.
- Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát ismeri.
- Érti a számok százazokból, tízesekből és egyesekből való épülését, százazok, tízesek és egyesek összegére való bontását.
- A negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet) és hiányként (adósság) értelmezi.
- Ismeri a római számjelek közül az I, V, X, L, C jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- Megnevezi a törteket, lejegyezi szöveggel, előállítja hajtogatással, rajzzal, színezéssel.
- Észreveszi a mennyiségek közötti összefüggéseket tevékenységekben.
- Pontosan számol fejben, ezres számkörben százazokra végződő számokkal.
- Biztosan ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben.
- Megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék.
- Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségét alkalmazza.
- Ismeri és alkalmazza a helyes műveleti sorrendet.
- Háromjegyű számokat összead, kivon, szoroz, oszt írásban egyjegyű számmal.
- Műveletek ellenőriz.
- Felismerés a számsorozatok szabályát, követi azokat. Növekvő és csökkenő számsorozatok készit.
- Keresi az összefüggéseket az egyszerű sorozatok elemei között.
- Megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt.
- Helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg.
- Ismer hazai pénzcímleteket 1 000-es számkörben.
- Szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból.
- Minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat.
- Sormintát, síkmintát felismer, folytat.
- Létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, sokszöget egyszerű módszerekkel, felismeri jellemzőiket.
- Megérti a test és a síkidom közötti különbségeket.
- Kiszámítja a négyzet, téglalap területét.
- Tapasztalati adatok lejegyez, táblázatba rendez.
- Táblázat adatait értelmezi.
- Adatokat olvas ki és jegyez le diagrammról.

4. évfolyam

- Adott tulajdonságú elemeket halmazba rendez.
- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait felismeri, megnevezi.
- Eldönti, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- Értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat.
- Megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
- Helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket.
- Értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt.
- Szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével.
- Megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat.
- Választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre.
- Vizsgálja az eredmény realitását.
- 10 000-es számkörben írja, kiolvassa a számokat.
- Nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket 10 000-es számkörben.
- Megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, 10 000-es számkörben.
- Megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, száz, ezres szomszédjait, tízesekre, százakra, ezresekre kerekített értékét.
- Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát ismeri.
- Érti a számok ezresekből, százakból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezres, száz, tízes és egyesek összegére való bontását.
- Számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- Ismeri a római számjelek közül az I, V, X, L, C, D, M jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- A negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet) és hiányként (adósság) értelmezi.
- Megnevezi a törtet, lejegyezi szöveggel, előállítja hajtogatással, rajzzal, színezéssel.
- Észreveszi a mennyiségek közötti összefüggéseket tevékenységekben.
- Pontosan számol fejben, ezres számkörben százakra végződő számokkal.
- Biztosan ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben.
- Megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék.
- Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségét alkalmazza.
- Ismeri és alkalmazza a helyes műveleti sorrendet.
- Négyjegyű számokat összead, kivon, szoroz, oszt írásban egyjegyű számmal.
- Műveletek ellenőriz.
- Felismerés a számsorozatok szabályát, követi azokat. Növekvő és csökkenő számsorozatok készit.

- Keresi az összefüggéseket az egyszerű sorozatok elemei között.
- Megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt.
- Helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg, t.
- Ismer hazai pénzcímleteket 10 000-es számkörben.
- Szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból.
- Minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat.
- Sormintát, síkmintát felismer, folytat.
- Létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, sokszöget egyszerű módszerekkel, felismeri jellemzőiket.
- Megérti a test és a síkidom közötti különbségeket.
- Kiszámítja a négyzet, téglalap területét, területét.
- Ismeri a kör fogalmát.
- Ismeri a szög fogalmát, derékszögnél nagyobb, ill. kisebb szögeket.
- Felismeri a kockát, a téglatestet és azok jellemzőit.
- Tapasztalati adatok lejegyez, táblázatba rendez.
- Táblázat adatait értelmezi.
- Adatokat olvas ki és jegyez le diagrammról.
- Valószínűségi játékokban jártas. Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos kifejezéseket ismeri és helyesen használja.

ETIKA

1. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érti a hagyományok közösségmegtartó erejét.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot. Ismeretei vannak a világnézet, világgép alapvető összefüggéseiről.

2. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.

- Érti a hagyományok közösségmegtartó erejét.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot. Ismeretei vannak a világnézet, világkép alapvető összefüggéseiről.

3. évfolyam

- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

4. évfolyam

- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

KÖRNYEZETISMERET

3. évfolyam

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;

- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében;
- felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.
- a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmusa szerint megvalósítja;
- megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás;
- tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos egyszerű kísérleteket végez. Csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat; megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.
- felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket;
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például víz körforgása, emberi élet szakaszai, növények csírázása, növekedése);
- az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le;
- megismeri és modellezi a víz természetben megtett útját, felismeri a folyamat ciklikus jellegét;
- megnevezi az ember életszakaszait;
- megfigyeli a növények csírázásának és növekedésének feltételeit, ezekre vonatkozóan egyszerű kísérleteket végez;
- analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt
- a tanterméről, otthona valamely helyiségéről egyszerű alaprajzot készít és leolvas;
- tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel. Az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít;
- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket. Ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit;
- domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.
- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő élőlények közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park, díszkert – zöldséges, gyümölcsöskert esetében);
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja hazánk természetes és mesterséges élőhelyein, életközösségeiben élő növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt jellemzőik alapján csoportokba rendezi azokat;
- példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását. Felismeri a természetvédelem jelentőségét;

- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához. Egyéni és közösségi környezetvédelmi cselekvési formákat ismer meg és gyakorol közvetlen környezetében (pl. madárbarát kert, iskolakert kiépítésében, fenntartásában való részvétel, iskolai környezet kialakításában, rendben tartásában való részvétel, települési természet- és környezetvédelmi tevékenységben való részvétel);
- elsajátít olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak (pl. hulladékminimalizálás – anyagtakarékosság, újrahasználat és -felhasználás, tömegközlekedés, gyalogos vagy kerékpáros közlekedés előnyben részesítése, energiatakarékosság).
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

4. évfolyam

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében;
- a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmusa szerint megvalósítja;
- a tanító által felvetett problémával kapcsolatosan hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás, égés, ütközés);
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágítójakat;
- irányokat ad meg viszonyítással;
- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, dombság), vizeit (patak, folyó, tó), ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájait, felismeri azok jellemző felszínformáit;
- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;

- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja hazánk természetes és mesterséges élőhelyein, életközösségeiben élő növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt jellemzőik alapján csoportokba rendezi azokat;
- konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
- megfigyeléseit mérésekkel (például időjárási elemek, testméret), modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével egészíti ki;
- felismeri, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek;
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
- példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását. Felismeri a természetvédelem jelentőségét;
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához.
- elsajátít olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak (pl. hulladékminimalizálás – anyagtakarékosság, újrahasználat és -felhasználás, tömegközlekedés, gyalogos vagy kerékpáros közlekedés előnyben részesítése, energiatakarékosság).
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

ÉNEK-ZENE

1. évfolyam

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző hangerekekkel tud énekelni
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat;
- emlékezetből énekel legalább 10 gyermekdalt
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein
- egyszerű ritmushangszereket használ
- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;

2. évfolyam

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangjait sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- emlékezetből énekel legalább 10 gyermekdalt
- szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;

3. évfolyam

- különböző dinamikai szinteken tud énekelni
- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangjait sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
- Zenei karakterek, hangulatok felismerése és meghatározása.
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal
- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- megismeri, énekli és alkalmazza a felső dó, alsó lá és alsó szó hangokat

4. évfolyam

- emlékezetből énekel legalább 40 magyar népdalt
- emlékezetből énekli a Himnusz
- ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein
- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől
- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel; ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus
- megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni
- pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;

- helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél.

VIZUÁLIS KULTÚRA

1. évfolyam

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;

2. évfolyam

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.

3. évfolyam

- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.

4. évfolyam

- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz
- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;

- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- pontosan ismeri államcímernk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1. évfolyam

- Tudjon hosszúságot, nagyságot összehasonlítani.
- Képlékeny anyagból egyszerű formák alakítása.
- A célnak megfelelő munkaeszköz használata.
- Nevezzen meg néhány az anyaghoz kapcsolódó foglalkozást.
- Tudjon papírt alakítani az eddig tanult módokon.
- Legyen képes a legegyszerűbb eszközök és szerszámok helyes és balesetmentes használatára.
- Tudjon alaprajzot készíteni körvonalazással.
- Tudjon síkban egyéni elképzelés alapján építeni.
- Tudja a szülei foglalkozását.
- Ismerje az alapvető egészségügyi követelményeket, és azokat alkalmazza is a mindennapi életben.
- Ismerje a lakás berendezési tárgyait és azok rendeltetészerű használatát.
- Ismerje a célszerű takarékoság néhány szabályát.

2. évfolyam

- Legyen képes térben építeni.
- Ismerje a kicsinyítés, nagyítás fogalmát.
- A papír, textil, fa legfontosabb tulajdonságainak ismerete.
- A célnak megfelelő szerszámok kiválasztása, használata.
- A gyalogos közlekedés szabályainak ismerete.
- Higiénés szokások a táplálkozásban, öltözködésben.
- Ismerje a pénz szerepét (a családban).
- Legyen tisztában azzal, hogy mi hol kapható (bélyeg – posta, tej – ABC).
- Ismerjen néhány hulladékhasznosítási módot a gyakorlatban.
- Használja a népi hagyományok nyújtotta tapasztalatokat.
- Tartsa rendben a munkahelyét.
- Takarékos anyagfelhasználás.

3. évfolyam

- Egyszerű makett készítése.
- Ismerje és alkalmazza a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályait.
- Ismerje néhány élelmiszer élettani hatását.
- Tanúsítson érdeklődést a népi hagyományok iránt.
- Munkaeszközök megfelelő használata, védelme, megbecsülése, gondozása.
- Ismerje a lakás belső tereinek funkcióit.
- Baleset, betegség esetén tudja, mit kell tennie.
- Tudja a leggyakoribb betegségek megelőzésének módjait.
- A tiszta környezet iránti igény mind az iskolában, mind otthon.
- A háztartási munkát megkönnyítő szolgáltatások szerepe.
- Ismerjen fel néhány – a háztartásban nélkülözhetetlen – alapvető szerszámot, eszközt.

4. évfolyam

- A műszaki rajz leolvasásának ismerete.
- Alaprajz, nézetrajz készítése önállóan.
- Mérés centiméteres pontossággal.
- Rend, tisztaság megtartása munka közben.
- Munkaeszközök karbantartásának fontossága, gondozása.
- A lakás belső terei, azok funkciói.
- Önellátás otthon, iskolában, segítség.
- Ésszerű takarékoság idővel, pénzzel, energiával.
- A célszerű és takarékos anyagfelhasználás.
- Rend, tisztaság munka közben.
- Jártasság a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak alkalmazásában.
- Az egészséges életmód elemi szabályának ismerete.
- A teendők megnevezése egyes betegségeknél – a mentők telefonszáma.
- Ismerje a háztartásban használatos eszközök és gépek rendeltetését és használatát.

DIGITÁLIS KULTÚRA

3. évfolyam

A digitális világ körülöttünk:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában.

A digitális eszközök használata:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott probléma megoldásához szükségesek.

Alkotás digitális eszközökkel:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;

Információszerzés az e-Világban:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről.

Védekezés a digitális világ veszélyei ellen:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- egyszerű eljárásokkal meggyőződik néhány, az interneten talált információ igazságértékéről.

A robotika és a kódolás alapjai:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;

4. évfolyam

A digitális világ körülöttünk:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában.

A digitális eszközök használata:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott probléma megoldásához szükségesek.

Alkotás digitális eszközökkel:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában.

Információszerzés az e-Világban:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről.

Védekezés a digitális világ veszélyei ellen:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;

- egyszerű eljárásokkal meggyőződik néhány, az interneten talált információ igazságértékéről.

A robotika és a kódolás alapjai:

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;
- eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
- alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat.

TESTNEVELÉS

1. évfolyam

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű küzdelmet valósít meg.

2. évfolyam

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű küzdelmet valósít meg.

3. évfolyam

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.

- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

4. évfolyam

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.

- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

Az osztályozó vizsga követelményrendszere a felső tagozaton.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

5. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

A mesék csoportosítása, tipizálása, a mesetípusokhoz példaszövegek rendelése.

Különbségtétel a népmese és a műmese között.

Különbségtétel mese és valóság között.

A családi viszonyok (pl. legkisebb fiú) kapcsán bekapcsolódás a családi élettel kapcsolatos beszélgetésekbe.

Annak megfigyelése – a szakkifejezés definiálása nélkül –, hogy a mesei erőpróbák általában fokozásos szerkezetet mutatnak.

2–3 alkotás megismerése az összevetendő lírai és epikai műcsoportból.

Tanári segítséggel közös jellemzők kiemelése a konkrét művekből.

A közös jellemzők összevetése a másik műcsoport közös jellemzőivel.

Tanári segítséggel rövid, egyszerű tartalmi, szerkezeti és stilisztikai elemzések készítése a János vitézről.

Szerelem, hűség, önfeláldozás felismerése János vitéz és Iluska kapcsolatán keresztül.

Az osztállyal kooperálva a jellemek elemzése, és ennek kapcsán a saját önismeret fejlesztése.

A szakkifejezések mind tudatosabb használata írásbeli szövegalkotásban, feleletekben (hős, mese, valóság, erkölcsi döntés), értelmezésekben az esztétikai szempont is egyre adekvátabb érvényesítése.

A *János vitéz* egy részletének szöveghű felidézése.

Illusztrációk, hanganyagok keresése a *János vitéz*hez az interneten.

A tematikába tartozó néhány jellegzetes motívum megkeresése, kigyűjtése, azonosítása, ezek előfordulásainak ismételt összevetése, ezen keresztül fokról fokra előrelépés a saját és más kultúrák megértésében.

Egy-egy motívum ismétlődéséről, variálódásáról egyre önállóbb vázlatkészítés, és saját vázlat alapján felkészülés.

A beszélgetésekben vélemény megfogalmazása saját szavakkal a témába tartozó emberi hitek, kötések jelentőségéről. Törekvés a toleráns fogalmazásra és civilizált érvelésre vitapartnereivel szemben.

A nemzedékek együttélésének motívumai kapcsán részvétel a családi élettel kapcsolatos beszélgetésekben (családi kapcsolatok, szerepek, munkamegosztás).

Petőfi: *Az Alföld* és *Nemzeti dal* című műveinek szöveghű felidézése.

A tananyagba beemelt olvasmányok részleteinek közös olvasása (is). Az értelmes és pontos, tiszta, tagolt, megfelelő ritmusú felolvasás gyakorlása.

A *Pál utcai fiúk* történetrészleteinek mozgással összekötött, dramatikus formában történő közös elmondása, eljátszása.

A betegség-motívum tudatosítása Nemecek sorsa kapcsán.

Olvasónaplóban, jegyzetekben tanári segítséggel hibák javítása, órai megbeszélések alapján saját munka kiegészítése.

Önálló tájékozódás írók műveiről, értékes és népszerű gyermekirodalmi művekről, könyvtárban való visszakeresésük.

A tematikai egységben szereplő szövegműfajok rutinos megkülönböztetése, és ilyenek alkotása is.

A különféle irodalmi művekben olvasottak önálló reprodukálása elbeszélésben, leírásban, jellemzésben.

A szövegműfajok különbségeinek érzékelése, és megnyilatkozásokban számadás ezekről a különbségekről.

MAGYAR NYELV

Aktív részvétel különféle kommunikációs helyzetekben. A közlési szándéknak megfelelő szókincs, kiejtés (hangsúly, tempó, hangerő stb.), valamint nem nyelvi jelek alkalmazása.

Mindennapi kommunikációs szituációk különféle helyzetekben történő gyakorlása: kapcsolatfelvétel, kérdés, kérés, beszélgetés.

Különféle szövegek néma és a szöveg üzenetének megfelelő hangos olvasása.

Olvasási, szövegértési stratégiák alkalmazása, különböző témájú és típusú nyomtatott és elektronikus szövegeken

Tájékozódás, információkeresés (betűrend, tartalomjegyzék, utalók használatával) a különféle dokumentumtípusokban (könyv, folyóirat és online dokumentum), korosztálynak szóló kézikönyvekben (szótár, lexikon), ismeretterjesztő forrásokban.

Az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés) felismerése és tudatos alkalmazása az írott szöveg megértése és szövegalkotási folyamatában; az önkontroll és szövegjavítás fokozatos önállósággal. Hibajavítási gyakorlatok segédeszközök használatával.

A magyar hangrendszer jellemezőinek tapasztalati úton történő megismerése. A hangok, a szóelemek és a szavak szintjének részletesebb vizsgálata.

A beszédhangok hasonlóságainak és különbségeinek felfedezése, a képzési módok megfigyelése.

A magyar hangok rendszere és főbb képzési jellemzőik:

magánhangzók, mássalhangzók;

magánhangzók: magas, mély; rövid, hosszú;

mássalhangzók: zöngés, zöngétlen.

Néhány, a magyar nyelvre jellemző hangkapcsolódási szabályszerűség: megfigyelésük kiejtésben, a beszédben és az írásban. A hangok kapcsolódási szabályszerűségei: hangrend, illeszkedés, teljes és részleges hasonulás, kiesés, összeolvadás, rövidülés.

A főbb szóelemek és funkciójuk (képző, jel, rag) felismerése, elkülönítése.

6. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

Fejlődő vitakultúrával részvétel különféle beszélgetésekben a nemzeti hagyományok, nemzeti kultúra és öntudat, hazaszeretet és európaiság témájában.

Gyakorlatok az érvelési kultúra sokágúvá fejlesztésére.

A mondákban szereplő, hasonló motívumok megfigyelése és összevetése.

Az érvek csoportosítása és szembeállítása.

A témával adekvát területekről indokok, magyarázatok, bizonyítékok keresése.

Arany János egy balladájának és egy népballada részletének szöveghű felidézése.

2–3 alkotás megismerése mindkét összevetendő műcsoportból.

Tanári segítséggel közös jellemzők kiemelése a konkrét művekből.

A közös jellemzők összevetése a másik műcsoport közös jellemzőivel.

A már tanult fogalmak alkalmazása, és jelentésük értelmezése (ütemhangsúlyos verselés, bonyodalom stb.).

A Toldi-család viszonyairól beszélgetve saját dilemmák megfogalmazása a családi étellel kapcsolatban.

A beszélő és az elbeszélő szerepének elkülönítése.

A cselekmény kisebb-nagyobb részeiről, illetve egészéről áttekintő összefoglalás, a jelenetek fontosságának, jelentőségük mibenlétének megvilágítása szóbeli és írásbeli megfogalmazásokban; a szereplők megnevezése, megfigyelése, jellemzése.

A *Toldi* meghatározott részletének szöveghű felidézése.

A hosszabb művek terjedelmesebb cselekménye lényegének kiemelése és rendszerezése is vázlatkészítéssel, az adatok csoportosításával.

Az olvasott történet részleteinek megjelenítése drámajáték-helyzetek megalkotásával, dramatizálással, improvizációval, utánzással.

A cselekmény utólagos felidézése is a tanult szakkifejezések használatával (konfliktus, bonyodalom, tetőpont stb.), a szereplők jellemzése, kapcsolatrendszerük feltárása.

Az *Egri csillagok* egy részletének szöveghű felidézése.

Az elemzés tárgyául választott karakter műbeli felbukkanásainak megfigyelése.

A rá vonatkoztatható információk összegyűjtése.

Következtetéseket levonása tetteiből, szavaiból, az elbeszélő és más szereplők rá vonatkozó állásfoglalásaiból.

A következtetések összefoglalása és listázása minőségjelzős szerkezetekben.

Vizsgálódása eredményének összevetése más szereplők ugyanilyen elemzésével.

A lírai formanyelv sokféleségének bemutatása példákon keresztül, írásbeli és szóbeli ismertetésekben pedig egyre gyakorlottabb rámutatás a képiség, a zeneiség, a szerkezet változataira, eltéréseire és hasonlóságaira.

Az irodalmi művekben megjelenített érzelmek, motívumok visszaadása mind többször saját szavakkal, mégis szakszerűen használva a kulcsfogalmakat. A művek megismerése, megértése során különböző olvasási stratégiák alkalmazása.

Csokonai Vitéz Mihály *A Reményhez* és Janus Pannonius *Pannónia dicsérete* című verseinek szöveghű felidézése.

MAGYAR NYELV

A szövegértés folyamatának megfigyelése, a szöveg megértésének követése, monitorizálása. A hibás olvasási, szövegértési technika felismerése, a megfelelő javító stratégia megtalálása és alkalmazása.

Az információhordozók kommunikációs funkcióinak és az olvasott szövegek tipológiai és műfaji különbségének megfigyelése, a szöveg mondanivalójának saját szavakkal történő megfogalmazása. A szöveg szereplőinek bemutatása. A szöveg és a kép összefüggéseinek feltárása, értelmezése.

Néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelése.

Az írásmű üzenetének, céljának, befogadójának megfelelő szókincs használata. Személyes élmények megfogalmazása különböző szöveg-típusokban: mese, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél.

Szövegalkotás az internetes műfajokban: pl. e-mail, komment. Az írás nem nyelvi jeleinek (betűforma, -nagyság, sorköz, margó, távolság, színek, kiemelések stb.), a szöveg képének az írott üzeneten túli jelentése.

A kézzel írt és a számítógépes szövegek különbözőségei, hasonlóságai.

Alkalmazkodás a beszédhelyzethez, a kommunikációs célhoz. Különböző, a kommunikációs célnak, a kommunikációs helyzet: tér, idő és résztvevői szerepeknek megfelelő beszédhelyzetek létrehozása

A szavak egy lehetséges osztályának, a szófajok legjellemzőbb csoportjainak áttekintése, szövegbeli és kommunikációs szerepük megfigyelése, alkalmazásuk a kommunikációban. A szófaji csoportok jellemző alaktani viselkedésének megfigyelése, főbb jellemzőinek megnevezése.

Az alapszófajok típusai, szerkezetük, szerepük a szövegalkotásban.

Az ige szerkezete, az igekötők szerepe az ige folyamatosságának, az irányultságának kifejezésében; az ige aspektualitása.

A főnevek kategóriái, a tulajdonnevek néhány tipikus fajtája, szerkezete.

A névmások szövegszervező szerepének megfigyelése, alkalmazása a szövegalkotásban.

A tanult alapszófajok leggyakoribb képzőinek megismerése, szóalkotási gyakorlatok.

A magyar nyelv szerkezetének összehasonlítása a tanult idegen nyelv hangtani, szótani szerkezetével.

7. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

A lírai formanyelv (szerkezeti változatok, szókincs, a képiség eszközei) elemeinek megismerése, a művek elemzése során a fogalmak használata.

Írásbeli és szóbeli közlésekben utalás arra, hogy a lírai művekbe is vegyülhet időnként epikus jelleg, szerepjáték, helyzetdal esetén vegyülhet bele imitált jelleg, drámai monológ esetén pedig drámaiság.

Egy József Attila-mű és egy Radnóti-mű szöveghű felidézése.

Rendszerszemlélet alkalmazása: a dal egyszerű, egynemű érzéseket kifejező, énekelhető vers, az elégia értékhiányos állapotot és szomorú belenyugvást tükröző költemény, az óda emelkedett hangvétellű, ünnepélyes, gondolati elemet is tartalmazó vers;

továbbá, hogy a himnusz ezen belül istenséget szólít meg általában kérés, indoklás formájában, az epigramma rövid, csattanós költemény, a helyzetdal a szerepjáték egy neme, a költői levél létező és megnevezett személyhez szól, az ars poetica költői hitvallás.

Mind pontosabb ismeretek szerzése arról, hogyan illeszkedik az epika és a kispróza tágabb körébe az elbeszélés és a novella. Olvasmányok összevetésével a novella és az elbeszélés jegyeinek felismerése, a két műfaj megkülönböztetése.

Az anekdotikus mesélés fogalmának ismerete, megértése, annak átlátása, miért játszhat gyakran szerepet az anekdota a novellairodalomban.

Az osztállyal kooperálva a jellemek elemzése, és ennek kapcsán az önismeret fejlesztése.

Az olvasott művek műfaji jegyeinek, felépítésének, elbeszélismódjának megfigyelése, a szereplők azonosítása, jellemzése, kapcsolatrendszerük elemzése; a konfliktusok mibenlétének feltárása.

Beszélgetések, szerepjátékok a történetek határhelyezeteiről és döntési kényszereikről.

Szóbeli, írásos beszámolók, elemzések az olvasott művekről, a cselekményt alkotó elemekről, helyszínekről és időkezelésről, a szereplők viszonyairól, érzelmeikről, konfliktusairól.

A *Himnusz* és a *Szózat* utalásainak értelmezése közös és önálló munkában egyaránt, rámutatás kompozíciós elemeikre, szövegük rögzítése memoriterként.

Ismertetés a tanult Petőfi-művek tematikai és műfaji különbségeiről, életrajzi és történelmi beágyazottságukról.

Kölcsey *Husztjának*, *Himnuszának*, Vörösmarty *Szózatának* szöveghű felidézése.

A mindentudó és a tárgyilagos elbeszélői szerep elkülönítése a különböző művekben.

A főbb karakterek elemzése során a saját önismeret fejlesztése.

Annak értése, hogy az elbeszélismód a szöveg bizonyos részeiben közvetlen, másutt (párbeszédben, levélrészletben, belső monológban stb.) közvetett is lehet, sőt a művekre alkalmanként egészében is jellemző egyik vagy másik elbeszélismód.

Egyre magabiztosabb eligazodás az irodalom kronológiájában és topográfiájában, a helyi hagyományokban, irodalmi emlékekben.

Növekvő gyakoriság hasonló témájú, azonos műfajú művek összehasonlításában, valamint néhány alapvető irodalmi téma és motívum jelentésének elemzésében.

Különböző szereplő- és embertípusok megjelenítése közös játékokban pl. a tartás- és járásmód, gesztusok, mimika megfigyelését követően. Improvizáció a megismert drámai konvenciók és színházi formanyelv elemeinek alkalmazásával.

A komikum, a humor tartalmi és nyelvi jellemzőinek megismerése.

A monológ és a dialógus szerepének megkülönböztetése, a drámában, drámajátékban szöveg és a mozgás kapcsolatának, a szándék és a feszültség jelentőségének felismerése.

Egy drámarészlet szöveghű felidézése.

Helyszín- és időviszonylatok, illetve karakter- és konfliktusviszonylatok felismerése, megfigyelése a médiaszövegekben (pl. rádióműsorban, riportban).

Átélt, elképzelt vagy hallott esemény mozgóképi megjelenítésének megtervezése az életkornak megfelelő szinten (pl. story-board, animáció, interjú alkalmazásával).

A beállítás (snitt; a kamera által rögzített folyamatos tér és idő), a jelenet (nagyobb tér és/vagy időugrások által határolt szerkezeti egység), a fordulat és epizód fogalmának magyarázata.

A korosztálynak megfelelő mozgóképi szövegeken a cselekmény-és történetsszervezés, valamint az elbeszélés (narráció) megfigyelése és tudatosulása és mindezzel összefüggésben konkrét szövegek elemzése során az expozíció, bonyodalom, lezárás már ismert fogalmainak alkalmazása.

Egyszerűbb médiaszövegek létrehozása (pl. interjú, újságcikk, közösségi portálra készülő adatlap, önportré) útján a képzelőerő, a kifejezőkészség önálló fejlesztése.

MAGYAR NYELV

Kifejező, a beszéd zenei eszközeit, a nem verbális jeleket a beszédhelyzetnek megfelelően használó megnyilatkozás.

Az érvelés alapjainak megismerése. Részvétel beszélgetésben, vitában, a saját álláspont előadása, megvédése, esetleges korrigálása a témának, a kommunikációs helyzetnek megfelelő kifejezőmóddal.

A közéleti kommunikáció iskolai helyzetei és műfajai: megbeszélés, vita, kiselőadás, a helyzetnek és a kommunikációs célnak megfelelő beszédmód, szókincs használata.

A megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlása, újabb technikák, olvasási formák megismerése (intenzív és extenzív olvasás), azok gyakorlatban történő alkalmazása.

A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.

Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedése, értelmezése.

Adatkeresés technikái (szelektív olvasás, átfutás).

Az internetes adatkeresés, szöveg-hálók, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdése.

Ismeretterjesztő szövegek jellemzői és feldolgozási technikái.

Elektronikus és nyomtatott szótárhasználat.

A kommunikációs célokhoz megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása. Forrásjegyzék önálló elkészítése.

A tanulást segítő papíralapú és számítógépes jegyzetelés gyakorlása, törekvés a legoptimálisabb egyéni forma kialakítására.

Különböző nézőpontú és műfajú szövegek alkotása: elbeszélés, jellemzés, vélemény.

A mondat nyelvi funkciója, felépítése, szerkezete, mondatfajták, szövegszervező ereje.

Mondatátalakítási gyakorlatok a beszédhelyzetnek és a kommunikációs szándéknak megfelelően szóban és írásban.

Szószerkezetek típusai, fajtái: mellérendelés, alárendelés.

A szószerkezetek és a mondatok megalkotásában szerepet játszó viszonszók és mondat-
szók.

A szószerkezet-típusok felépítésének megfigyelése, felismerésük és alkotásuk.

A fő mondatrészek szerepének és mondatbeli viszonyainak, a hozzájuk kapcsolódó vonzatok jellemzőinek tanulmányozása.

Fő mondatrészek szerepe, funkciója és fajtái, mondatbeli viszonyaik, vonzatok.

A szóösszetétel-típusai, jelentésük változása, helyesírási szabályai. A szóösszetétel, a szóképzés és a jelentés összefüggésének elemzése szépirodalmi és nem irodalmi szövegekben; Szóösszetétel, alapszó, képzett szó, szókapcsolat megkülönböztetése.

8. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

Beszédművelés, szóbeli szövegek alkotása és megértése

A tanuló eligazodik a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit. Törekszik az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és írásban és szóban továbbadni.

Az írott szöveg megértése és alkotása

A tanuló képes egy kb. 300-350 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére. Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, indokolni.

A tanulási képesség fejlesztése

A tanuló képes a különféle írott és elektronikus információhordozókból az anyaggyűjtés során adatokat gyűjteni, jegyzetet és vázlatot készíteni. Le tudja jegyezni az állításaihoz felhasznált információforrások adatait.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről

A tanuló ismeri és a szövegalkotásban értelmesen használja a különböző mondatfajtaikat. Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket.

Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése,

A tanuló bizonyítja a szöveg értő befogadását biztosító olvasási képességét, különféle műfajú és témájú szövegek felolvasásával, elmondásával. Képes különféle műfajú szépirodalmi művek szerkezetének és jelentésének összegző bemutatására, a szerkezeti elemek elkülönítésére, a szereplők és élethelyzetük jellemzésére.

Memoriterként tud 3-4 lírai alkotást és kb. 15-20 soros drámarészletet.

Íráskép, helyesírás

A tanuló a helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az idézés helyesírásában.

Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.

Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történelmi érzék fejlesztése

A tanuló képes erkölcsi kérdések, döntési helyzetek megnevezésére, értelmezésére, példával történő bemutatására. Részt tud venni elemző beszélgetésekben, saját véleményével. A különböző művészeti alkotások között meg tud nevezni néhány közös és eltérő vonást. Egy-egy szempontból össze tud hasonlítani egymástól lényegesen különböző esztétikai normákat képviselő műveket.

MAGYAR NYELV

Kifejező, a beszéd zenei eszközeit, a nem verbális jeleket a beszédhelyzetnek megfelelően használó megnyilatkozás.

A különféle mindennapi megnyilatkozások, valamint a tömegkommunikáció üzeneteinek dekódolása.

Az érvelés alapjainak megismerése. Részvétel beszélgetésben, vitában, a saját álláspont előadása, megvédése, esetleges korrigálása a témának, a kommunikációs helyzetnek megfelelő kifejezőmóddal.

A közéleti kommunikáció iskolai helyzetei és műfajai: megbeszélés, vita, felszólalás, hozzászólás, rövid alkalmi beszéd, köszöntés, kiselőadás, a helyzetnek és a kommunikációs célnak megfelelő beszédmód, szókincs használata.

A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.

A különféle szövegfeldolgozási módok (szó szerinti, kritikai, kreatív olvasás) használata elektronikus és nyomtatott, folyamatos és nem folyamatos szövegeken.

Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedése, értelmezése.

Adatkeresés technikái (szelektív olvasás, átfutás).

Az internetes adatkeresés, szöveghálók, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdése.

A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, kritikai következtetés levonása.

Ismeretterjesztő szövegek jellemzői és feldolgozási technikái.

Elektronikus és nyomtatott szótárhasználat.

A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása, az idézés pontos jelölése.

Néhány tömegkommunikációs műfajban való kreatív szövegalkotás (hír, interjú, riport, tudósítás).

Különböző nézőpontú és műfajú szövegek alkotása: elbeszélés, jellemzés, vélemény.

Az írásban történő bemutatkozás szabályai a papíralapú és az online felületen (önéletrajz, blogbejegyzés, internetes közösségi portál).

A helyesírás értelemtükröztető szerepének felhasználása különféle írásbeli műfajokban.

Az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályai.

A párbeszéd és az idézetek (egyenes, szabad függő, függő) írásmódja.

A mondat nyelvi funkciója, felépítése, szerkezete, mondatfajták, szövegszervező ereje.

Mondátatalakítási gyakorlatok a beszédhelyzetnek és a kommunikációs szándéknak megfelelően szóban és írásban.

A nyelv állandóságának és változásának megfigyelése különböző régi és mai szövegeken. A nyelvi változás bizonyítékainak értelmezése különböző korokból származó írott szövegeken és irodalmi példákon.

Nyelvhasználatunk, a környezetünkben lévő nyelvváltozatok néhány jellemzőjének megfigyelése, megnevezése.

A szókincs változása: régi és új szavak, kifejezések gyűjtése, összehasonlítása.

A magyar nyelv eredete és helye a nyelvek között. Nyelvünk agglutináló (ragasztó) jellegének bizonyítékai példákkal.

ÉLŐ IDEGEN NYELV ANGOL NYELV

ÁLTALÁNOS TANTERV

5. évfolyam

Az egyes témakörök tanulási eredménye:

- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- az adott témátartományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott témátartományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott témátartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.
- Személyes és közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- A közéleti témátartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi
- Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtési/helyesírási különbségek felismerése
- Az angol nyelv betű- és jelkészletének alkalmazása
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is

- Alapszintű nyelvtanulási stratégiák használata
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése célnyelven
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban
- Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven

Angol nyelvi funkciók

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you.)
- információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about ...? I think ...)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)
- alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
- akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)

- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák

- létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)
- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)
- létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)
- felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)
- birtoklás: birtokos névmások és 's genitive (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ...)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)
- mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third...)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.)
- minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse)

- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim. I must go.)
- szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they..., me, him, them...), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)

6. évfolyam

Az oktatási szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott A1 szintet.

Az egyes témakörök tanulási eredménye:

- az adott témakörben megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott témakörben létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott témakörben nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.
- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven relations
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtési/helyesírási különbségek felismerése
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is
- Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal
- Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete
- Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven

Angol nyelvi funkciók

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)

- bemutatkozás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you.)
- információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about ...? I think ...)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)
- alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
- akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák

- létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)

- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)
- létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)
- felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)
- birtoklás: birtokos névmások és 's genitive (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ...)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)
- mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third...)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.)
- minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim. I must go.)
- szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they..., me, him, them...), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)

7. évfolyam

A nevelési-oktatási szakasz célja, hogy a tanuló a 7. évfolyam végére elérje a KER szerinti A2.1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörök tanulási eredménye:

- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása
- Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása
- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete
- Hazai legfontosabb látnivalók bemutatása célnyelven [Hazai legfontosabb látnivalók, országismereti jellemzők bemutatása célnyelven]
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó releváns angol nyelvű információ megszerzése, tudatos felhasználása

Nyelvi funkciók

- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- bemutatkozás megfogalmazása (Let me introduce myself.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
- hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)

- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like?) [dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)]
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkerés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! I'm glad to hear that. I'm so pleased that..., Good for you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...?) [elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...? Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... I'm quite pleased with ... It's not good enough. That wasn't very good.)]
- csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)

Nyelvi elemek, struktúrák

- Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'will' (When will you be fourteen? I'll help you.)
- birtoklás kifejezése múlt időben: 'have' (I didn't have many friends at school.)
- birtoklás kifejezése jövő időben: 'have' (At the age of 25 I will have a car.)
- időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
- minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue.)
- modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)
- függő beszéd kifejezése jelen időben (He says he is tired.)

8. évfolyam

A nevelési-oktatási szakasz célja, hogy a tanuló a 8. évfolyam végére elérje a KER szerinti A2.2 nyelvi szintet.

- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven relations
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használat
- Személyes és környezethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból
- Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása
- Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása
- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete
- Hazai legfontosabb látnivalók bemutatása célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása
- Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó releváns angol nyelvű információ megszerzése, tudatos felhasználása

–

Nyelvi funkciók

- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- bemutatkozás megfogalmazása (Let me introduce myself.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
- hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)

- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- lehetőség kifejezése (It may rain. She might visit us.)
- ígéret kifejezése (Will you help me? Don't worry, I will. I promise ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like?) [dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)]
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! I'm glad to hear that. I'm so pleased that..., Good for you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...?) [elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...? Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... I'm quite pleased with ... It's not good enough. That wasn't very good.)]
- csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)

- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Do you think they will come? They will probably come.)

Nyelvi elemek, struktúrák

- Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'will' (When will you be fourteen? I'll help you.)
- felszólító mód: Egyes/Többszám 1. személy (Let's go.)
- birtoklás: birtokos névmások (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)
- időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
- időbeli viszonyok: 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it yet. She has just entered the room.)
- modalitás: engedélykérés 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)
- modalitás: tanácsadás 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)
- modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével (Did you have to be there?)
- modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)
- szövegösszetartó eszközök: további kötőszavak (e.g. however)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains.)
- függő beszéd kifejezése jelen időben (He says he is tired., I don't know where he lives., Tell him to stop it.)

ÉLŐ IDEGEN NYELV ANGOL NYELV

EMELT ÓRASZÁMÚ TANTERV

5. évfolyam

- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- Személyes és közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból
- Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtési/helyesírási különbségek felismerése
- Az angol nyelv betű- és jelkészletének alkalmazása
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is
- Alapszintű nyelvtanulási stratégiák használata
- Rövidített olvasmányok feldolgozása
- Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése célnyelven
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó angol nyelvű, egyszerű információ megszerzése

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott témakörben megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott témakörben létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott témakörben nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Angol nyelvi funkciók

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you.)
- információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hoglét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)
- hoglét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)

- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about ...? I think ...)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)
- alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
- akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák

- létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)
- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)
- létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)

- felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)
- birtoklás: birtokos névmások és 's genitive (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ...)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)
- mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third...)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.)
- minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim. I must go.)
- szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they..., me, him, them...), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)

6. évfolyam

- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- Személyes és közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból

- Az anyanyelv és a cél nyelv közötti legalapvetőbb kiejtési/helyesírási különbségek felismerése
- A cél nyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is
- Alapszintű nyelvtanulási stratégiák használata
- Főbb cél nyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal
- Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete cél nyelven
- A cél nyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése cél nyelven
- Életkorának és nyelvi szintnek megfelelő cél nyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkorának és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban
- Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó angol nyelvű, egyszerű információ megszerzése

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott témakörben megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó cél nyelvi szöveget;
- az adott témakörben létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó cél nyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott témakörben nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Angol nyelvi funkciók

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you.)
- információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hógylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)
- hógylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)

- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about ...? I think ...)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)
- alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
- akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák

- létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)
- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)
- létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)
- felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)

- birtoklás: birtokos névmások és 's genitive (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ...)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)
- mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third...)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.)
- minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim. I must go.)
- szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they..., me, him, them...), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)

7. évfolyam

A nevelési-oktatási szakasz célja, tehát, hogy a tanuló a 7. évfolyam végére elérje a KER szerinti A2.1 nyelvi szintet.

- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- Személyes és környezethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- A közéleti témakörhöz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból
- Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven

- Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása
- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete
- Hazai legfontosabb látnivalók bemutatása célnyelven [Hazai legfontosabb látnivalók, országismereti jellemzők bemutatása célnyelven]
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Információ megszerzése az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó releváns angol nyelvű információ megszerzése, tudatos felhasználása

Nyelvi funkciók

- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- bemutatkozás megfogalmazása (Let me introduce myself.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
- hoglét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? I can understand French.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like?) [dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)]
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)

- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! Good for you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are (What do you think of...? Are you happy with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... It's not good enough. That wasn't very good.))
- csodálkozás kifejezése (Is he? What a surprise!)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)

Nyelvi elemek, struktúrák

- Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.)
- cselekvés, történet kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'will' (When will you be fourteen? I'll help you.)
- birtoklás kifejezése múlt időben: 'have' (I didn't have many friends at school.)
- időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
- minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue.)
- modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)

8.évfolyam

A nevelési-oktatási szakasz célja, tehát, hogy a tanuló a 7. évfolyam végére elérje a KER szerinti A2.2 nyelvi szintet.

- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörökre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- Személyes és környezethez tartozó információk átadása

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata.
- A közéleti témakörhöz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból
- Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása
- Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása
- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete
- Hazai főbb országismereti jellemzők ismerete célnyelven
- Hazai legfontosabb látnivalók bemutatása célnyelven [Hazai legfontosabb látnivalók, országismereti jellemzők bemutatása célnyelven]
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó releváns angol nyelvű információ megszerzése, tudatos felhasználása
- az adott témakörben megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott témakörben létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott témakörben nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Nyelvi funkciók

- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- bemutatkozás megfogalmazása (Let me introduce myself.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
- hoglét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)

- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- lehetőség kifejezése (It may rain. She might visit us.)
- ígéret kifejezése (Will you help me? Don't worry, I will. I promise ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like?) [dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)]
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! I'm glad to hear that. I'm so pleased that..., Good for you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...?) [elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...? Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... I'm quite pleased with ... It's not good enough. That wasn't very good.)]
- csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)
- remény kifejezése (I am looking forward to ... I hope ...)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Do you think they will come? They will probably come.)

Nyelvi elemek, struktúrák

- Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'will' (When will you be fourteen? I'll help you.)
- felszólító mód: Egyes/Többszám 1. személy (Let's go.)
- birtoklás: birtokos névmások (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)
- birtoklás kifejezése múlt időben: 'have' (I didn't have many friends at school.)
- birtoklás kifejezése jövő időben: 'have' (At the age of 25 I will have a car.)
- időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
- időbeli viszonyok: 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it yet. She has just entered the room.)
- minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (She is the most intelligent of all. Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue.)
- modalitás: engedélykérés 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)
- modalitás: tanácsadás 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)
- modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével (Did you have to be there?)
- modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)
- szövegösszetartó eszközök: további kötőszavak (e.g. however)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains.)
- függő beszéd kifejezése jelen időben (He says he is tired., I don't know where he lives., Tell him to stop it.)

MATEMATIKA

5. évfolyam

- Ismerje a halmazba rendezés fogalmát adott tulajdonság alapján.
- Képes legyen állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazására.
- Természetes számok, egész számok, racionális számok, törtek írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- A műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- A hosszúság, tömeg, idő, terület, térfogat mértékegységeinek ismerete, egyszerűbb átváltási gyakorlati feladatokban.
- Tájékozódás a koordináta rendszerben, pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak leolvasása. Egyszerűbb grafikonok elemzése.
- Ismerje fel az egyenes arányosságot konkrét helyzetekben; ismerje fel az egyenes arányosság grafikonját.
- Félegyenes, szakasz, szögtartomány, fogalmának ismerete.
- A körző, vonalzó célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.

6. évfolyam

- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel. Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata. (Kisebb, nagyobb, kisebb egyenlő, nagyobb egyenlő)
- Ellentett-, abszolút érték, reciprokok fogalma. Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása.
- Zárójelek alkalmazása. A fejszámoláson és az írásban végzendő összeadáson és kivonáson túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológép használata.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- A százalék fogalmának ismerete, a százaléktérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 4, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeinek ismerete. Algebrai kifejezések gyakorlati használata kerület, terület számítása során.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése. Egyenes arányosság, fordított arányosság grafikonjának felismerése. Egyszerűbb sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.
- A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek. Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése. A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- A téglatest és a kocka felszínének, térfogatának kiszámítása.
- A „biztos”, a „lehetőséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” események felismerése. Néhány szám számantani közepének kiszámítása.

7. évfolyam

- Részhalmazok felismerése és ábrázolása konkrét esetekben. Véges halmaz kiegészítő halmazának (komplementerének), véges halmazok metszetének és uniójának megállapítása ábrázolása.
- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben.
- A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek.
- A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösük közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.

- Egyszerű grafikonok jellemzése: növekedés-csökkenés, szélsőérték, tengelyekkel való metszéspont. Értéktáblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, grafikus ábrázolása.
- Egyenes arányosság grafikonjának megalkotása. Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Ismerje a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai)
- Körrel kapcsolatos fogalmak ismerete.
- Háromszögek, speciális négyszögek területének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.
- Középpontos tükrökép megszerkesztése.

8. évfolyam

- Természetes számok, egész számok, racionális számok halmazának ismerete, halmazábrájuk elkészítése.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása. --Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére.
- Hatvány, négyzetgyök fogalma.
- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.
- El tudja készíteni összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben
- Meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét.
- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- Négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza.
- Ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás.
- Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- Értéktáblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, grafikus ábrázolása.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai. Tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.
- Háromszögek, speciális négyszögek területének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

ETIKA

5. osztály

- A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

6. osztály

- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.

7. osztály

- A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésére és önmaga vizsgálatára.
- Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

- Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.

8. osztály

- Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

TÖRTÉNELEM

5. évfolyam

- A tanuló legyen képes elválasztani a történetekben a mitologikus elemeket a valóságtól.
- Ismerje a történelem forrásainak fajtáit, ezek szerepét.
- Tudjon történeteket elmondani a tanult fogalmakat használva tanári kérdések segítségével, írásban szöveget alkotni előre megadott kulcsszavakra támaszkodva.
- Tudjon megoldani az időszámítással kapcsolatos egyszerű feladatokat, érzékelje az események időbeliségét, egymásutánosságát.
- Mutasson tájékozódási képességet különböző történelmi térképeken, tudja összekötni a legfontosabb helyneveket a történelmi eseményekkel és évszámokkal.
- Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak.
- Tudjon önállóan, összefüggően beszélni a honfoglalásról, államalapításról, tatárjárásról.
- Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen.
- Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.
- Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átlátható erkölcsi tanulságok azonosítása.
- Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak

felidézése.

- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.
- Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.
- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják. Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.

6. évfolyam

- A tanuló legyen képes ismereteket gyűjteni a tankönyvön kívül egy megadott témában tanári segítséggel.
- Tudjon eseményeket és történeteket önállóan elmondani a tanult fogalmak felhasználásával.
- Ismerje a tanult alapvető történelmi események időpontját, tudja ezeket időrendbe állítani. A történelmi események helyszíneit képes legyen felismerni különböző térképeken, térképvázlatokon.
- Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.
- Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.
- Ismerje fel a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek összekapcsolódását egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni hallott és olvasott szövegekből,

különböző médiumok anyagából.

- Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.
- Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

7. évfolyam

- A tanuló képes legyen összefüggő szóbeli és írásbeli feleletet adni egy megadott történelmi témáról a tanult fogalmak felhasználásával.
- Tudjon egyszerűbb forrásokat értelmezni megadott szempontok alapján.
- Ismerje az alapvető történelmi események időpontját
- Lássa meg a magyar és egyetemes események egyidejűségét, egymásra hatását.
- Tudja nyomon követni az egyes országok területi változásait a történelmi atlaszokon, ismerje fel a legfontosabb helyszíneket a különböző térképeken.
- Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének kétharmadát, lakosságának mintegy felét, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba.
- Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása.
- A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átlátható erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.
- Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.
- Ismerje a XIX.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.
- Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.
- Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait egészen napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak

főbb kérdéseinek felismerésére.

- Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.
- Legyen képes felidézni az első és második világháború borzalmait, érveket tud felsorakoztatni a békére való törekvés mellett;
- Ismerje a nemzetiszocialista és a kommunista diktatúrák főbb jellemzőit, az emberiség ellen elkövetett bűneiket, ellentmondásait és ezek következményeit, továbbá a velük szembeni ellenállás példáit;
- Ismerje fel a különbségeket a demokratikus és a diktatórikus berendezkedések között, érvel a demokrácia értékei mellett

8. évfolyam

- Ismerje a XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.
- Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait egészen napjainkig. Legyen képes a hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére.
- Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.
- Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki.
- Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.
- Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.
- Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.
- Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni.

- Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.
- Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvető emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit.
- Ismerje a magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében;
- Legyen tisztában a 20. század fontosabb politikai eszméivel és azok hatásaival;
- Ismerje és be tudja mutatni a 20. századi modernizáció gazdasági társadalmi és kulturális hatásait Magyarországon és a világban;
- Ismerje a világháborúk legfontosabb eseményeit, jellemzőit, valamint napjainkra is hatással bíró következményeit;
- Tudjon példákat felhozni arra, hogy a történelem során miként járultak hozzá a magyarok Európa és a világ kulturális, tudományos és politikai fejlődéséhez;
- Ismerje a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit néhány történelmi korszakban, beleértve a határon kívüli magyarság sorsát, megmaradásáért folytatott küzdelmét, példákat hoz a magyar nemzet és a közép-európai régió népeinek kapcsolatára és együttműködésére;
- Valós képet alkotva képes legyen elhelyezni Magyarországot az újkorban és jelenkorban az európai történelmi folyamatokban, valamint napjaink globális folyamataiban;
- Ismerje hazája államszervezetét.

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

8. évfolyam

- felismeri a családi szocializációnak az ember életútját befolyásoló jelentőségét.
- értelmezi a családi kohézió alapelemeit, jellemzőit: együttműködés, szeretetközösség, kölcsönösség, tisztelet;
- értelmezi a család mint a társadalom alapvető intézményének szerepét és jellemzőit;
- felismeri a véleménynyilvánítás, érvelés, a párbeszéd és a vita társadalmi hasznosságát.
- ismeri a családi háztartás összetevőit, értelmezi a család gazdálkodását meghatározó és befolyásoló tényezőket.
- felismeri a családi háztartás gazdasági-pénzügyi fenntarthatóságának és a környezettudatos életvitel kialakításának társadalmi jelentőségét.
- ismeri településének, lakóhelyének kulturális, néprajzi értékeit, a település történetének alapvető eseményeit és fordulópontjait;
- ismeri a saját településének, lakóhelyének alapvető jellemzőit, értelmezi a településen működő intézmények és szervezetek szerepét és működését.
- megfogalmazza a nemzeti identitás jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából is
- ismerteti nemzetek, nemzetállamok helyét és szerepét a globális világban;
- értelmezi a honvédelem jelentőségét a globalizáció korában;

- ismeri a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését;
- értelmezi a törvényalkotás folyamatát;
- azonosítja az igazságszolgáltatás intézményeit és működésük jellemzőit;
- értelmezi az állam gazdasági szerepvállalásának területeit.
- felismeri a jogok és kötelességek közötti egyensúly kialakításának és fenntartásának fontosságát;
- beszámolója elkészítéséhez önállóan vagy segítséggel használja az infokommunikációs eszközöket;
- felismeri a közteherviselés társadalmi és erkölcsi jelentőségét, kiemeli az adómorál javításának fontosságát.
- azonosítja a mindennapi ügyintézés alapintézményeit, az alapvető ellátó rendszerek funkcióját és működési sajátosságait;
- megismeri és értelmezi a diákmunka alapvető jogi feltételeit, kereteit.
- információkat gyűjt és értelmez a foglalkoztatás, a szakmaszerkezet változásairól;
- értelmezi a fogyasztóvédelem fogalmát, tipikus területeit, a fogyasztói jogokat és azok érvényesítésének lehetőségeit
- felismeri a tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolatát
- képes értelmezni szerkezeti- és folyamatábrát a fogyasztói jogokról és a fogyasztói érdekek érvényesítéséről
- értelmezi az alapvető ellátórendszerek funkcióját: oktatási, egészségügyi, szociális

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. osztály

- felismeri és megfigyeli a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat, megadott vagy önállóan kitalált szempontok alapján csoportosítja azokat;
- önállóan végez egyszerű kísérleteket,
- felismeri és megfigyeli a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat, megadott vagy önállóan kitalált szempontok alapján csoportosítja azokat;
- felismer és megfigyel különböző természetes és mesterséges anyagokat, ismeri azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat, ismeri a természetes és mesterséges környezetre gyakorolt hatásukat;
- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket különféle fizikai paraméterek meghatározására;
- önállóan végez egyszerű kísérleteket,
- felismeri az idő múlásával bekövetkező változásokat és ezek összefüggéseit az élő és élettelen környezet elemein;
- tudja értelmezni az időt különböző dimenziójú skálákon,
- komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat;
- tisztában van az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolattal;
- tisztában van azzal, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat

- érti, hogy a szervezet rendszerként működik;
- tisztában van a testi és lelki egészség védelmének fontosságával;
- tisztában van az egészséges környezet és az egészségmegőrzés közti összefüggéssel.
- összetett rendszerként értelmezi az egyes földi szférák működését;
- ismeri a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét;
- tisztában van a természeti erők szerepével a felszínalakításban.

6. osztály

- felismeri és megfigyeli a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat, megadott vagy önállóan kitalált szempontok alapján csoportosítja azokat;
- felismer és megfigyel különböző természetes és mesterséges anyagokat, ismeri azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat, ismeri a természetes és mesterséges környezetre gyakorolt hatásukat;
- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket különféle fizikai paraméterek meghatározására;
- önállóan végez egyszerű kísérleteket,
- meghatározza az irányt a valós térben;
- érti a térkép és a valóság közötti viszonyt;
- tájékozódik a térképen és a földgömbön,
- komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat;
- tisztában van az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolattal;
- tisztában van azzal, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat.
- összetett rendszerként értelmezi az egyes földi szférák működését;
- ismeri a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét;
- tisztában van a természeti erők szerepével a felszínalakításban

FIZIKA

7. évfolyam

A tanuló

- képes legyen hétköznapi eszközökkel méréseket végez, rögzíteni a mérések eredményeit, ennek során helyesen használni a közismert mértékegységeket;
- képes legyen grafikonokat elemezni
- ismerje az energiatakarékosság és az energiabiztonság fogalmát és az energiatermelés környezeti hatásait
- képes legyen előidézni egyszerű energiaátalakulással járó folyamatokat (melegítés, szabadadás), megnevezni az abban szereplő energiákat;
- képes legyen meghatározni a mozgások kialakulásának okait, ismeri az erő szerepét egy mozgó test megállításában, elindításában, valamilyen külső hatás kompenzálásában;

- meghatározza az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességét, a megtett utat, az út megtételéhez szükséges időt;
- tisztában van a rugalmasság és rugalmatlanság fogalmával, az erő és az általa okozott deformáció közötti kapcsolat jellegével
- jellemzi az anyag egyes halmazállapotait, annak sajátságait, ismeri a halmazállapot-változások jellemzőit, a halmazállapot-változások és a hőmérséklet alakulásának kapcsolatát;
- tudja magyarázni a folyadékokban való úszás, lebegés és elmerülés jelenségét, az erre vonatkozó sűrűségfeltételt;
- tudja, miben nyilvánulnak meg a kapilláris jelenségek, ismer ezekre példákat a gyakorlatból
- ismerje a használt mennyiségek jelét és mértékegységeit
- ismerje az energia-megmaradás törvényét
- ismerje Newton törvényeit
- képes legyen egyszerű számolási feladatokat megoldani

8. évfolyam

A tanuló

- ismeri az elektromos állapot fogalmát, kialakulását
- szemléletes képe van az elektromos áramról, ismeri az elektromos vezetők és szigetelők fogalmát;
- használja a feszültség, áramerősség, ellenállás mennyiségeket egyszerű áramkörök jellemzésére;
- tudja, hogy a Földnek mágneses tere van, ismeri ennek legegyszerűbb dipól közelítését. Ismeri az állandó mágnes sajátságait, az iránytűt.
- ismeri Ohm törvényét
- ismeri az elektromos energia, teljesítmény fogalmát
- ismeri az aktuálisan használt elektromos fényforrásokat, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket, a háztartásban gyakran használt áramforrásokat;
- tisztában van a fény egyenes vonalú terjedésével, szabályos visszaverődésének törvényével, erre hétköznapi példákat hoz.
- ismeri a látás folyamatát, a szem hibáit és a szemüveg szerepét ezek kijavításában
- ismeri a fénytörés törvényeit, a gyűjtő és szórólencsék gyakorlati alkalmazásait
- érti a hullámmozgás lényegét és a jellemző legfontosabb mennyiségeket: frekvencia, amplitúdó, hullámhossz, terjedési sebesség;
- ismeri a hallás folyamatát, a levegő hullámzásának szerepét a hang továbbításában. Meg tudja nevezni a halláskárosodáshoz vezető főbb tényezőket.
- ismeri az éghajlatváltozás, üvegházhatás, ökológiai lábnyom, környezettudatosság, fényszennyezés, zajszennyezés fogalmakat és ezekre hétköznapi példákat hoz
- ismeri az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének tényét és lehetséges okait.

- ismeri a napközéppontú világkép, földtípusú bolygó, óriásbolygó, holdfázis, fogyatkozások, csillag, galaxis, fekete lyuk, fényév fogalmakat
- látja a Nap szerepét a Naprendszerben mint gravitációs centrum és mint energiaforrás

KÉMIA

7. évfolyam

- *A tanuló ismerje* a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), a mérgező anyagok jelzéseit.
- *Ismerje* néhány, a hétköznapi élet szempontjából jelentős szerves anyag tulajdonságait, egyszerűbb esetben ezen anyagok előállítását és a mindennapokban előforduló anyagok biztonságos felhasználásának módjait.
- *Tudja*, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.
- *Értse* a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-szerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét.
- *Értse* és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével *tudja magyarázni* a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.

8. évfolyam

- *A tanuló ismerje* a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.
- *Ismerje* néhány, a hétköznapi élet szempontjából jelentős szerves és szervetlen anyag tulajdonságait, egyszerűbb esetben ezen anyagok előállítását és a mindennapokban előforduló anyagok biztonságos felhasználásának módjait.
- *Tudja*, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.
- *Értse* a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-szerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.
- *Értse* és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével *tudja magyarázni* a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.
- *Tudjon* egy kémiával kapcsolatos témáról önállóan vagy csoportban dolgozva információt keresni, és *tudja* ennek eredményét másoknak változatos módszerekkel, az infokommunikációs technológia eszközeit is alkalmazva bemutatni.
- *Alkalmazza* a megismert törvényszerűségeket.
- *Használja* a megismert egyszerű modelleket a mindennapi életben előforduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzésekor.

BIOLÓGIA

7. évfolyam

- Konkrét példák alapján összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját.
- A gombák, a növények és az állatok országba sorolása, fontosabb rendszertani csoportjaik
- alaktani és szervezettani jellemzése, néhány példafaj bemutatása.
- Alapfokon ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait azok testfelépítését, életmódját.
- A földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével azonosítja bolygónk biómjait.
- A fajok tűrőképességének ábrázolása, jelentősége, az élő és élettelen környezeti tényezők.
- Táplálkozási láncok és hálózatok összeállítása a biómok élőlényeiből.
- Az életközösségek rendszerként való értelmezése, a kölcsönhatások és hálózatok felismerése.
- Nemzeti parkjaink elnevezésének, területi elhelyezkedésének ismerete. A védett faj, az eszmei érték fogalmának értelmezése.
- A biológiai sokféleség beszűkülését előidéző okok és a lehetséges veszélyek felismerése, az ellenük megtehető intézkedések bemutatása.
- Az ökológiai gazdálkodás példákon alapuló bemutatása.
- Az éghajlatváltozási modellek által a bioszféra jövőjére adott előrejelzések értékelése, a megelőzés, hatáscsökkentés és alkalmazkodás módjainak áttekintése.

8. évfolyam

- Az emberi evolúció főbb lépéseinek (agytérfogat, testtartás, tűz- és eszközhasználat, viselkedés, kommunikáció) azonosítása.
- Az emberi kültakaró szövettani rétegeinek azonosítása ábrákon, az egyes rétegek, szervek funkciójának ismertetése.
- A gerincoszlop tájékainak és részeinek megnevezése, a végtagok és függesztőöveik, a mellkas csontjainak megmutatása csontvázon vagy képeken és saját testen.
- A mozgásszervrendszerre jellemző főbb kötő-, támasztó- és izomszövet csoportok felismerése.
- A belső szervek elhelyezkedésének bemutatása maketten vagy ábrán.
- A táplálkozási szervrendszer főbb részeinek bemutatása maketten vagy ábrán, az emésztés és felszívódás folyamata. A tápanyagok élettani szerepének jellemzése.
- A légzési szervrendszer szerveinek bemutatása ábra alapján, be- és kilégzés folyamata, a vitálkapacitás.
- A keringési szervrendszer szerveinek bemutatása ábra alapján. A vér összetételének, a főbb alakos elemek és vérplazma funkcióinak jellemzése, a védekezés.
- A kiválasztási szervrendszer szerveinek bemutatása ábra alapján.

- A központi és környéki idegrendszer, a gerincvelő és az agyvelő felépítésének vázlatos ismerete, a főbb reflextípusok.
- Az érzékszervek felépítésének és működésének bemutatása makett vagy ábra segítségével.
- A női és a férfi nemiszervrendszer külső és belső felépítésének elemzése képek, ábrák alapján, a női és férfi másodlagos nemi jellegek kialakulásának bemutatása.
- A megtermékenyítés feltételeinek ismerete, a fogamzásgátló módszerek működésének megértése.
- A gének szerepének felismerése, az utódnemzedékek kialakulására vezető genetikai folyamatok egyszerű öröklésmenetek példáján történő elemzése.
- A szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőinek bemutatása, megelőzési lehetőségei.
- Az elsősegélynyújtás lépéseinek elvi ismerete, szükség esetén alkalmazása, a sérült vagy beteg személy ellátásának módjai.

FÖLDRAJZ

7. évfolyam

- Használja a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket.
- Bemutatja a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerteti az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térbeli jellemzőit.
- Összehasonlítja az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit, törvényszerűségeket fogalmaz meg velük összefüggésben.
- Megnevez az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat.
- Probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemzi az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit.
- Bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit.
- Bemutatja és értékeli lakóközösségének földrajzi jellemzőit, ismeri annak természeti és társadalmi erőforrásait.
- Szűkebb és tágabb környezetében földrajzi eredetű problémákat azonosít, magyarázza kialakulásuk okait.
- Ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat.
- Népeség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le.
- Értelmezi a mindennapi életben jelen lévő pénzügyi tevékenységeket, szolgáltatásokat.
- Megnevezi a vállalkozás működését befolyásoló tényezőket.

8. évfolyam

- Megnevez az egyes országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat.

- Probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemzi Európa tipikus tájait, településeit, térségeit;
- Ismerteti az Európai Unió társadalmi-gazdasági jellemzőit, példákkal igazolja világgazdasági szerepét.
- Rendszerezi, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit.
- Példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és ok-okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat.
- Rendszerezi, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit.
- Összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket.
- Ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában.

ÉNEK-ZENE

5. évfolyam

- Az énekes anyagból 10 dalt (5 magyar népdal, 1 gregorián ének, 2 katonadal 1848–49-ből, 2 kánon) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is.
- A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 5 alkotás) megismerték.

6. évfolyam

- Az énekes anyagból 10 dalt (5 magyar népdal, 3 történeti ének, 2 műdal) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre

- A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték.

7. évfolyam

- Az énekes anyagból 15 dalt (8 magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; 4 műdal; 1 többszólamú ének; 2 zenemű főtémája) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- A zenehallgatásra ajánlott, stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

8. évfolyam

- Az énekes anyagból 15 szemelvényt (8 magyar népdal, 4 történeti ének, 1 műdal, 2 XX. századi zenemű főtémája) emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ

6. évfolyam

- felfedezi a tér, az idő, a tempó, a ritmus sajátosságait és összefüggéseit;
- megfigyeli, azonosítja és értelmezi a tárgyi világ jelenségeit;
- felidézi a látott, hallott, érzékelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatásokat;
- kitalál és alkalmaz elképzelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatásokat;
- fejleszti az együttműködésre és a konszenzus kialakítására irányuló gyakorlatát;

- adekvát módon alkalmazza a verbális és nonverbális kifejezés eszközeit;
- felfedezi a tárgyi világ kínálta eszközöket, ezek művészi formáit (pl. a bábót és a maszkot);
- használja a tér sajátosságaiban rejlő lehetőségeket;
- felfedezi a feszültség élményét és szerepét a dramatikus tevékenységekben;
- felismeri a helyzetek feldolgozása során a szerkesztésben rejlő lehetőségeket.
- értelmezi a megélt, a látott-hallott-olvasott, a kitalált történeteket a különböző dramatikus tevékenységek révén;
- felismeri és megvizsgálja a problémahelyzeteket és azok lehetséges megoldási alternatíváit.
- megkülönbözteti és alapszinten alkalmazza a dramaturgiai alapfogalmakat;
- értelmezi a megélt, a látott-hallott-olvasott, a kitalált történeteket a különböző dramatikus tevékenységek révén;
- felismeri és megvizsgálja a problémahelyzeteket és azok lehetséges megoldási alternatíváit;

VIZUÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

- látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit kiemeli, bemutatja
- alkotómunka során felhasználja a már látott képi inspirációkat;
- látványok, képek részeinek, részleteinek alapján elképzei a látvány egészét, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutatja és megjeleníti, rekonstruálja azt;
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újrafogalmazza a látványt.
- látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit kiemeli, bemutatja;
- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján;
- megfigyeléseit, tapasztalatait, gondolatait vizuálisan rögzíti, mások számára érthető vázlatot készít;
- adott tartalmi keretek figyelembevételével karaktereket, tereket, tárgyakat, helyzeteket, történeteket részletesen elképzei, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutat és megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- vizuális megjelenések, képek, mozgóképek, médiaszövegek vizsgálata, összehasonlítása során feltárt következtetéseit megfogalmazza, és alkotó tevékenységében felhasználja, egyénileg és csoportmunkában is;
- adott témát, időbeli, térbeli folyamatokat, történéseket közvetít újabb médiumok képzési formáinak segítségével egyénileg vagy csoportmunkában is;
- adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat keres többféle forrásból;

6. évfolyam

- látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit kiemeli, bemutatja;
- alkotómunka során felhasználja a már látott képi inspirációkat;
- látványok, képek részeinek, részleteinek alapján elképzei a látvány egészét, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutatja és megjeleníti, rekonstruálja azt;
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újfogalmazza a látványt
- adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat keres többféle forrásból;
- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján;
- megfigyeléseit, tapasztalatait, gondolatait vizuálisan rögzíti, mások számára érthető vázlatot készít;
- adott tartalmi keretek figyelembevételével karaktereket, tereket, tárgyakat, helyzeteket, történeteket részletesen elképzei, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutat és megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeiéseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.
- vizuális megjelenítés során egyénileg és csoportmunkában is használja a kiemelés, figyelemirányítás, egyensúlyteremtés vizuális eszközeit;
- különböző korok és kultúrák szimbólumai és motívumai közül adott cél érdekében gyűjtést végez, és alkotó tevékenységében felhasználja a gyűjtés eredményeit;

7. évfolyam

- Látványt, vizuális jelenségeket, műalkotásokat önállóan is pontosan, részletgazdagon szövegesen jellemez, bemutat;
- Adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat keres többféle forrásból;
- Szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
- Különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újfogalmazza a látványt;
- Megfogalmazza személyes viszonyulását, értelmezését adott vagy választott művész alkotásai, társadalmi reflexiói kapcsán.
- Alkotómunka során felhasználja a már látott képi inspirációkat;
- Elvont fogalmakat, művészeti tartalmakat belső képek összekapcsolásával bemutat, magyaráz és különböző vizuális eszközökkel megjelenít;

- Látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;

8. évfolyam

- Látványt, vizuális jelenségeket, műalkotásokat önállóan is pontosan, részletgazdagon szövegesen jellemez, bemutat; Adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat keres többféle forrásból;
- Szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
- Különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újfogalmazza a látványt;
- alkotómunka során felhasználja a már látott képi inspirációkat;
- Adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat keres többféle forrásból;
- Látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- Látványt, vizuális jelenségeket, műalkotásokat önállóan is pontosan, részletgazdagon szövegesen jellemez, bemutat;
- Adott koncepció figyelembevételével, tudatos anyag- és eszközhasználattal tárgyakat, tereket tervez és hoz létre, egyénileg vagy csoportmunkában is;

DIGITÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

Algoritmizálás és blokkprogramozás:

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;

Online kommunikáció:

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika:

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;

Szövegszerkesztés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése:

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Az információs társadalom, e-Világ:

- ismeri a digitális környezetet, az e-Világ etikai problémáit;

A digitális eszközök használata:

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;

6. évfolyam

Algoritmizálás és blokkprogramozás:

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel.

Online kommunikáció:

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika:

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése:

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Az információs társadalom, e-Világ:

- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

A digitális eszközök használata:

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

7. évfolyam

Algoritmizálás és blokkprogramozás:

- értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;

Online kommunikáció:

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika:

- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése:

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Táblázatkezelés:

- az adatokat táblázatos formába rendezi és formázza;
- problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével.

Az információs társadalom, e-Világ:

- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

A digitális eszközök használata:

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;

- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

8. évfolyam

Algoritmizálás és blokkprogramozás:

- értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel.

Online kommunikáció:

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika:

- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés:

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése:

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Táblázatkezelés:

- az adatokat táblázatos formába rendezi és formázza;
- problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével.

Az információs társadalom, e-Világ:

- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

A digitális eszközök használata:

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

5. évfolyam

- felismeri a méretmegadás elemeit;
- műszaki rajzon azonosítja a műszaki rajzjeleket – hajlítási él, szimmetriatengely, átmérő, sugár;
- ismeri a méretarányos kicsinyítés, nagyítás feladatát, jelentőségét.
- használati tárgyakat, maketteket, modelleket készít papírból tanári minta alapján
- használati tárgyakat készít textiltől tanári minta alapján vagy megadott szempontok szerint egyéni tervek alapján;
- megismer, majd önállóan használ új szerszámokat, alkalmaz új műveleteket, például fűrész, ráspoló, reszelő, kalapács, csavarhúzó, fűrész;
- használati tárgyakat, maketteket, modelleket készít fából tanári minta alapján.

6. évfolyam

- csoportosítja a primer energiahordozókat aszerint, hogy megújuló vagy nem megújuló energiahordozóról van szó.
- felismeri a méretmegadás elemeit;
- műszaki rajzon azonosítja a műszaki rajzjeleket – látható él, nem látható él, hajlítási él, szimmetriatengely, átmérő, sugár;
- ismeri a méretarányos kicsinyítés, nagyítás feladatát, jelentőségét;
- használati tárgyakat, maketteket, modelleket készít papírból megadott szempontok szerint;
- használati tárgyakat, maketteket, modelleket készít fából tanári minta alapján;
- megismer, majd önállóan használ új szerszámokat, alkalmaz új műveleteket, például fűrész, reszelő, lemezolló, pontozó, csavarhúzó, fűrész, különböző fogók;
- megfigyelés alapján azonosít részegységeket – erőgép, munkagép, közlőmű – különböző mozgó mechanikus szerkezeteken, például kerékpár, háztartási eszközök, fűtőgépek stb.;
- gépek megfigyelése során azonosítja a hajtásokat;
- azonosítja az egyszerű áramkör részeit – áramforrás, fogyasztó, kapcsoló, vezeték;
- megkülönbözteti a vezető és szigetelő anyagokat;

7. évfolyam

- gépek megfigyelése, műszaki leírás, rajz tanulmányozása során azonosítja a hajtásokat;
- hajtásokat, mechanizmusokat tartalmazó gépet modellez minta, tanári útmutatás, ábra vagy műszaki leírás, önálló terv alapján szerelőkészletből;
- ismeri a témakörhöz kapcsolódó foglalkozások jellemzőit, ezekkel kapcsolatban megfogalmazza saját preferenciáit.
- azonosítja a legfontosabb gépelemeket, úgymint váz, állvány, burkolat, tengely, tengelykapcsoló, csapágó;
- megkülönbözteti a legfontosabb áramköri jelképeket;
- a megismert szerszámokat és eszközöket önállóan, az újakat tanári útmutatással használja;

- az általa készített áramkörök tulajdonságai alapján felismeri és megfogalmazza a különbséget a soros és párhuzamos kapcsolások között;
- megfogalmazza a környezetében lévő gépek közül néhánynak az alapvető feladatát, kezelését, az üzemeltetéshez szükséges biztonsági szabályokat, az alapvető karbantartási feladatokat – például háztartási gépek;

TESTNEVELÉS

5. osztály

A tanuló a tanév végére:

- tudatosan törekszik arra, hogy tervezetten, rendezetten és rendszeresen végezzen a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
- a rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben jártasság, majd készség szintjén használja;
- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal igyekszik felkészülni az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- tudatosan törekszik arra, hogy tervezetten, rendezetten és rendszeresen végezzen a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- törekszik arra, hogy a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépítsen korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében segítséggel és önállóan kezdeményez mozgásos tevékenységet;
- a torna, jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét.
- egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre.
- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik;
- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására.
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat

6. osztály

A tanuló a tanév végére:

- tervezetten, rendezetten és rendszeresen végezzen a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
- a rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben jártasság, majd készség szintjén használja;
- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal igyekszik felkészülni az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;

- tudatosan törekszik arra, hogy tervezetten, rendezetten és rendszeresen végezzen a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- törekszik arra, hogy a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépítsen korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében segítséggel és önállóan kezdeményez mozgásos tevékenységet;
- a torna jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét.
- egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre.
- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik;
- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására.
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat

7. osztály

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
- a rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja;
- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- tervezetten, rendezetten és rendszeresen végzi a helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet;
- a torna jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét.
- egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre.
- a testnevelési és sportjáték közben a célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;
- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására.

8. osztály

A tanuló a tanév végére:

- tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
- a rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja;
- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet;
- a torna jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét.
- egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre.
- a testnevelési és sportjáték közben a célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;
- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására.

HON- ÉS NÉPISMERET

8. osztály

- A családi kohézió alapelemei, jellemzői: együttműködés, szeretetközösség, kölcsönösség, tisztelet;
- A család mint a társadalom alapvető intézményének szerepe és jellemzői
- A családi háztartás összetevői, a család gazdálkodását meghatározó és befolyásoló tényezők
- A családi háztartás gazdasági-pénzügyi fenntarthatóságának és a környezettudatos életvitel kialakításának társadalmi jelentősége
- Településünk, lakóhelyünk kulturális, néprajzi értékei, a település történetének alapvető eseményei és fordulópontjai
- Településünk, lakóhelyünk alapvető jellemzői, a településen működő intézmények és szervezetek szerepe és működése
- A nemzeti identitás jelentősége az egyén és a közösség szempontjából
- A nemzetek, nemzetállamok helye és szerepe a globális világban;
- A honvédelem jelentősége a globalizáció korában;

- A magyar állam alapvető intézményeinek feladatköre és működése
- A törvényalkotás folyamata
- Az igazságszolgáltatás intézményei és működésük jellemzői
- Az állam gazdasági szerepvállalásának területei
- A mindennapi ügyintézés alapintézményei, az alapvető ellátó rendszerek funkciója és működési sajátosságai
- A diákmunka alapvető jogi feltételei, keretei
- A foglalkoztatás, a szakmaszerkezet változásai
- A fogyasztóvédelem fogalmának értelmezése
- A fogyasztóvédelem tipikus területei
- A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei
- A fogyasztói társadalom kialakulása, sajátosságai: lehetőségek és veszélyek
- A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolata
- Az alapvető ellátórendszerek funkciói
- Az oktatási rendszer legfontosabb elemei, szereplői; felépítése, feladatai
- Az egészségügyi ellátás szinterei, feladatai, szereplői
- A szociális ellátórendszer feladatai, szerepe a társadalomban
- A közfeladatot ellátó személyek (pl. pedagógusok, orvosok, mentők) feladatai, A nagy ellátórendszerek társadalmi, gazdasági hatásai
- A köznevelési, az egészségügyi és a szociális intézmények jellemzői